

สารบัญ

บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเอนไซม์

1

1.1 บทนำ (Introduction)	2
1.2 เอบิเอนไซม์คือแคตัลสต์ (Enzyme as Catalyst)	4
1.3 บริเวณแฉกติฟหรือบริเวณแรง (Active Site)	5
1.4 โคแฟกเตอร์ (Cofactors)	9
1.5 ไบโอบีเอนไซม์ (Biotinylated Enzymes)	13
1.6 การเรียกชื่อเอนไซม์ (Enzyme Nomenclature) และการจัดจำแนกเอนไซม์ (Enzyme Classification)	13
1.7 การตรวจวัดกิจกรรมของเอนไซม์ (Measuring Enzyme Activity)	22
1.8 กลไกการทำงานของเอนไซม์ (The Mechanism of Enzyme Catalysis)	25
1.9 จำบคลอตของเอนไซม์ (Enzyme Kinetics)	27
1.10 ปัจัยที่มีผลต่อกิจกรรมของเอนไซม์ (Factors Affecting Enzyme Activity)	41
1.11 การยับยั้งเอนไซม์ (Enzyme Inhibition)	46
1.12 การเสื่อมสภาพของเอนไซม์ (Enzyme Denaturation) ค่าด้ามกบกวน เอกสารอ้างอิง	55
	56
	57

บทที่ 2 เอบไซม์จากจุลทรรศน์

2.1 บทนำ (Introduction)	60
2.2 การควบคุมการสังเคราะห์เอนไซม์ (Control of Enzyme Synthesis)	69
2.2.1 การควบคุมการสังเคราะห์เอนไซม์ระดับยีน (Control of Enzyme Synthesis by Gene)	69
2.2.2 การควบคุมการสังเคราะห์เอนไซม์ระดับเมtabolism (Control of Enzyme Synthesis by Metabolism)	70
1) การเพิ่มขึ้นของการสังเคราะห์เอนไซม์โดยขั้นตอนต่อต้น (Substrate Induction of Enzyme Synthesis)	70
2) การยับยั้งการสังเคราะห์เอนไซม์ (Repression of Enzyme Synthesis)	76
2.3 การผลิตเอนไซม์จากจุลทรรศน์ในระดับอุตสาหกรรม (Industrial Microbial Enzyme Production)	82
2.4 กระบวนการหมักอุ่นเอนไซม์จากจุลทรรศน์ (Microbial Enzyme Fermentation Process)	91
ค่าดำเนินงาน	100
เอกสารอ้างอิง	101

บทที่ 3

การเก็บเกี่ยวและการทำให้อ่อน化เมบิริสูกอร์

3.1 บทนำ (Introduction)	105
3.2 การแยกอ่อน化เม (Enzyme Isolation)	107
3.2.1 การกรอง (Filtration)	107
3.2.2 การหมุนเพื่อยั่งทรอตการแยกตัวฟิวจ์ (Centrifugation)	110
3.2.3 การดักด้วย (Flocculation and Coagulation)	119
3.3 การลอกตัวอ่อน化เม (Enzyme Extraction)	119
3.4 การทำให้เซลล์แตกหักจากการทำลายเซลล์ (Cell Disruption)	120
3.5 การทำให้ขาดกรดบีวีคลีอิก (Nucleic Acid Removal)	123
3.6 การทำให้อ่อน化เมขั้นตอน (Enzyme Concentration)	123
3.7 การทำให้ขาดเกลือและการเปลี่ยนบัฟเฟอร์ (Removing Salts and Changing the Buffer)	126
3.8 การทำให้อ่อน化เมบิริสูกอร์ (Enzyme Purification)	128
3.8.1 โครมาทogrافيแบบชาร์จฟิลเตอร์ชัน (Gel Filtration Chromatography)	129
3.8.2 โครมาทogrافيแบบแลกเปลี่ยนบิลล์ชัน (Ion Exchange Chromatography)	133
3.8.3 โครมาทogrافيแบบจำเพาะ (Affinity Chromatography)	136
3.8.4 โครมาทogrافيแบบดูดซับ (Adsorption Chromatography)	138
3.9 การตรวจสอบคุณภาพบิริสูกอร์ (Monitoring Purification)	139
3.10 การทำให้แห้ง (Drying)	141
3.11 การเก็บรักษาอ่อน化เม (Enzyme Storage)	143
ค่าตอบแทน เอกสารอ้างอิง	143
	144

บทที่ 4 การตั้งออบไขม์และ การประยุกต์ใช้

4.1 การตั้งออบไขม์คืออะไร (What is Enzyme Immobilization?)	147
4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานของออบไขม์ตั้งรูป (Factors Affecting to Immobilized Enzyme Activity)	148
4.3 วิธีการตั้งออบไขม์ (Methods of Enzyme Immobilization)	152
4.3.1 การยึดเกาะ (Carrier-Binding) 1) การยึดเกาะทางเคมี (Physical-Chemical Adsorption)	156
2) การยึดเกาะด้วยความจำเพาะทางชีวภาพ (Biospecific Binding)	158
3) การยึดเกาะด้วยไอโอดอน (Ionic Binding)	158
4) การยึดเกาะด้วยพันธะโคเวลเวช (Covalent Binding)	159
4.3.2 การเชื่อมประสาน (Cross-Linking)	161
4.3.3 การกักเก็บ (Entrapping) 1) การกักเก็บในเจล (Gel Entrapment) 2) การกักเก็บในไฟเบอร์ (Fiber Entrapment) 3) การกักเก็บในไบโครัฟแคปซูล (Microcapsule-Type Entrapment)	163
4.4 ถังปฏิกรณ์ออบไขม์ตั้งรูป (Immobilized Enzyme Reactor)	170
4.5 การประยุกต์ใช้ออบไขม์ตั้งรูป (Applications of Immobilized Enzymes)	182
ค่าตอบแทนทุน	191
เอกสารอ้างอิง	192

บทที่ 5 การประยุกต์ใช้เอนไซม์ในระดับอุตสาหกรรม

5.1 บทนำ (Introduction)	198
5.2 การใช้เอนไซม์ในอุตสาหกรรมสารซักฟอก (Application of Enzymes in Detergent Industry)	204
5.3 การใช้เอนไซม์ในอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ (Application of Enzymes in Pulp and Paper Industry)	209
5.4 การใช้เอนไซม์ในอุตสาหกรรมลิต่งโอล (Application of Enzymes in the Textile Industry)	210
5.5 การใช้เอนไซม์ในอุตสาหกรรมเครื่องหนัง (Application of Enzymes in the Leather Industry)	214
5.6 การใช้เอนไซม์ในการผลิตเชื้อเพลิงแอลกอฮอล์ (Application of Enzymes in Fuel Alcohol Production)	214
5.7 การใช้เอนไซม์ในการกระบวนการแปรรูปไขมันและน้ำมัน (Application of Enzymes in Processing of Fats and Oils)	215
5.8 การใช้เอนไซม์ในการดูแลสุขภาพส่วนบุคคล (Application of Enzymes in Personal Care)	216
5.9 การใช้เอนไซม์ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ (Application of Enzymes in the Animal Feed)	216
5.10 การใช้เอนไซม์ในอุตสาหกรรมการผลิตเบย์เจ๊ดทรีดชีส (Application of Enzymes in Cheese Making)	217
5.11 การใช้เอนไซม์ในอุตสาหกรรมขนมปังและขนมอื่น (Application of Enzymes in Baking Industry)	219

สารบัญ

5.12 การใช้อบเชื้อในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป (Application of Enzymes in the Processed Food Industry)	220
5.13 การใช้อบเชื้อในอุตสาหกรรมการผลิตซอสมะเขือเทศและซีอิ๊ว (Application of Enzymes in the Sauce Industry)	221
5.14 การใช้อบเชื้อในการไฮโดรโลไฮเดชันและการเปลี่ยนโครงสร้างของ澱粉 (Application of Enzyme in Starch Hydrolysis or Starch Modification)	221
5.15 การใช้อบเชื้อในอุตสาหกรรมซูครอส (Application of Enzymes in Sucrose Industry)	230
5.16 การใช้อบแล็กทีนอลในอุตสาหกรรมนม (Application of Lactases in the Dairy Industry)	230
5.17 การใช้อบเชื้อในอุตสาหกรรมน้ำผลไม้ ไวน์ เบียร์ และการกลั่น (Application of Enzyme in the Fruit Juice, Wine, Brewing and Distilling Industries)	231
5.18 การใช้กูลูโคไซด์และแคตาลазในอุตสาหกรรมอาหาร (Application of Glucose Oxidase and Catalase in the Food Industry)	233
5.19 การใช้อบเชื้อในการแพทย์ (Medical Application of Enzymes)	234
ค่าตอบแทนทุน	237
เอกสารอ้างอิง	238

บรรชัน

243

บรรชันและอนันต์

263

1

บทที่

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเอนไซม์ Basic Knowledge of Enzymes

- 1.1 บทนำ (Introduction)
- 1.2 เอนไซม์คือแคตაลิสต์ (Enzyme as Catalyst)
- 1.3 บริเวณแอ็คทิกฟิลีอีบาริเวกนเร่ง (Active Site)
- 1.4 โคแฟกเตอร์ (Cofactors)
- 1.5 ไอโซเอนไซม์ (Isoenzymes)
- 1.6 การเรียกชื่อเอนไซม์ (Enzyme Nomenclature)
และการจัดจำแนกเอนไซม์ (Enzyme Classification)
- 1.7 การตรวจวัดกิจกรรมของเอนไซม์
(Measuring Enzyme Activity)
- 1.8 กลไกการทำงานของเอนไซม์ (The Mechanism of Enzyme Catalysis)
- 1.9 จลบคานสต์ของเอนไซม์ (Enzyme Kinetics)
- 1.10 ปัจจัยที่มีผลต่อกิจกรรมของเอนไซม์ (Factors Affecting Enzyme Activity)
- 1.11 การยับยั้งเอนไซม์ (Enzyme Inhibition)
- 1.12 การเสื่อมสภาพของเอนไซม์ (Enzyme Denaturation)

ชุล

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์เพื่อการ

ปราณี พัฒนพิพิธไพศาล-

เออนไซม์เทคโนโลยี / ปราณี พัฒนพิพิธไพศาล
1. เอนไซม์

572.7

ISBN 978-974-03-3093-6

สพจ. 1706

บรรคุณค่าวิชาการ ชูลป์
www.ChulaPress.com
Knowledge to All

1110016113

เลขหน้า ๖๖๐. ๖๙
ชั้น ๔๔๕
๒๕๕๖
เลขทะเบียน ๒๐๐๔๓
วันที่ ๒๐ ก.พ. ๘. ๒๕๕๖

114940

ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2556

การผลิตและการออกแบบโดยเนื้อเรื่องแบบได้ทั้งเล็บ

ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดทำหน่าย	ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท เชตปุทุมวนนท์ กรุงเทพฯ 10330
สาขา	ศาลาพระเกี้ยว โทร. 0-2218-7000-3 โทรสาร 0-2255-4441 สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9881-2 โทรสาร 0-2254-9495 ม.นเรศวร จ.พิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-4 โทรสาร 0-5526-0165 ม.เทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา โทร. 0-4421-6131-4 โทรสาร 0-4421-6135 ม.บูรพา จ.ชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9 โทรสาร 0-3839-3239 โรงเรียนนายร้อย จ.ปท. จ.นครนายก โทร. 0-3739-3023 โทรสาร 0-3739-3023 จัตุรัสจามจุรี (CHAMCHURI SQUARE) ชั้น 4 โทร. 0-2160-5301-2 โทรสาร 0-2160-5304 รัตนดิบศรี (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405 Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 http://www.chulabook.com
เครือข่าย	ศูนย์หนังสือ ม.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย โทร. 0-5391-7020-4 โทรสาร 0-5391-7025 ศูนย์หนังสือ ม.วลัยลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช โทร. 0-7567-3648-51 โทรสาร 0-75673652 ร้านหนังสือบินทร์เดชา (สิงห์ สิงหนีบ) รามคำแหง 43/1 โทร. 0-2538-2573 โทรสาร 0-2539-7091 ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเชียงราย จ.เชียงราย โทร. 0-5377-6000 ศูนย์หนังสือ ม.อุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี โทร. 0-4535-3140, 0-4528-8400-3 ต่อ 1803 โทรสาร 0-4535-3145 ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี โทร. 0-7735-5466, 0-7791-333 โทรสาร 0-7735-5468 ศูนย์หนังสือเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ จ.ระยอง โทร. 0-3889-9130-2 ต่อ 331 โทรสาร 0-3889-9130 ต่อ 301 ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเทพสตรี จ.เทพบุรี โทร. 0-3642-7485-93 ร้านค้า หนังสือเข้ารั้มนเรียน ติดต่อแผนกขายส่ง สาขารัตนดิบศรี (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405 กองบรรณาธิการ : ร.วิวรรณ จันกรแม่น พิสูจน์อักษร : จุฑามาศ ตั้งจิตกวิชัย ออกแบบปก : ชวินท์ นามมุงคุณ ออกแบบบัญชี : รัตนนา น้อยญาโถ ¹ พิมพ์ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร. 0-2218-3557, 0-2218-3563 [5608-018]

12

สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สารชีวี (Index)

กรดอะมิโนเรสิดิว (amino acid residue)	5, 6
กระบวนการหมักแบบอาหารเลี้ยงเชื้อแข็ง (solid state fermentation)	88, 91-96, 100, 119, 143
กระบวนการหมักแบบอาหารเลี้ยงเชื้อเหลว (submerge fermentation)	88, 90, 93, 97-99, 119, 143, 217
กราฟลายเวอร์เบอร์ก (Lineweaver-Burk plot)	39, 47-48, 50-52
กราฟเอดดี-ขอฟสตี (Eadie-Hofstee plot)	39-40
กราฟヘนส์-วูลฟ์ (Hanes-Woolf plot)	40
กลีเซอรอล (glycerol)	44, 81, 143, 170
กลุ่มพรอสเทติก (prosthetic group)	10, 56
กลูแคน (glucan)	65, 232-233
กลูโคโน-1,5-แลคตอง (glucono-1,5-lactone)	213, 233
กลูตราแอลดีไฮด์ (glutaraldehyde)	158, 162-163
กลูтен (gluten)	62, 89, 219-220
กัม (gum)	65, 164, 203, 211, 215
ก๊าซชาริน (sarin gas)	53
กานามัยซีน (kanamycin)	2
การกรอง (filtration)	65, 99, 103, 107-109, 119-120, 141, 173-174, 187, 232
การกรองอัลตรา hairy อัลตราฟิลเตอร์ชัน (ultrafiltration)	126-127, 173-174
การกักเก็บ (entrapping)	146, 155, 163-164, 188
การกักเก็บในเจล (gel entrapment)	146, 155, 163-164, 188

การกักเก็บในไฟเบอร์ (fiber entrapment)	146, 155, 163, 167
การกักเก็บในไมโครแคปซูล (microcapsule-type entrapment)	146, 163, 168
การคัดสรรเฉพาะ (selection method)	84-85
การโคagulation (coagulation)	119
การเชื่อมประสาน (cross-linking)	146, 155, 161-163, 166-167
การเซนติริฟิวจ์ (centrifugation)	103, 107, 110
การดูดซับทางกายภาพและเคมี (physical-chemical adsorption)	145, 155-156
การตั้งเงอนไขม์ (enzyme immobilization)	143, 145, 146-148, 150-152, 155-163, 165-166, 171, 188-191
การยับยั้งแบบแข่งขัน (competitive inhibition, Cl)	46-49, 160
การยับยั้งแบบผันกลับได้ (reversible inhibition)	46
การยับยั้งแบบไม่แข่งขัน (noncompetitive inhibition, Non Cl)	46, 50-53
การยับยั้งแบบไม่แข่งขันโดยตรง (uncompetitive inhibition, Un Cl)	46, 51-52
การยับยั้งแบบไม่ผันกลับหรือแบบถาวร (irreversible inhibition)	46, 53
การยึดเกาะ (carrier-binding)	145-149, 155-156, 158, 159, 160-161, 163, 188, 191
การวิเคราะห์ฟลูออริเมติก (fluorimetric assays)	25
การวิเคราะห์เรดิโอไอโซโทปิก (radioisotopic assays)	25
การวิเคราะห์สเปกโตรโฟโตเมติก (spectrophotometric assay)	24
การวิเคราะห์อิเล็กโกรเคมีคอล (electrochemical assays)	25
กาแล็กทูโรนิกแอซิด (galacturonic acid)	75, 231
กาแล็กโตส (galactose)	64, 81, 164, 228, 230-231, 236
กิจกรรมจำเพาะ (specific activity)	23-24, 139, 152, 170

กูลูโรนิกแอcid (guluronic acid)	165
ไกลชิลไทโรซินไกลซีน (glycyltyrosinylglycine)	35

ค คริสตัลไวโอลेट (crystal violet)

86

คอเลสเตอรอล (cholesterol)

3-4, 67, 122, 185

คลอรามเฟนิโคล (chloramphenicol)

86

คลอโรฟีโนลิก (chlorophenolic)

209

คลอโรลิกนิน (chlorolignin)

209

ความแรงไอออน (ionic strength)

23, 27, 44, 125, 134, 156, 158, 167

คอนคานาวาลินเอ (concanavalin A)

158

คอนเซนเกรตเดย์ไซรป์

231

(concentrated whey syrup)

169, 173, 207

คอลloid (colloid)

170

ค่าคงที่จำเพาะ (specific constant)

112

เค-คาร์ราจีแนน (*k*-carrageenan)

164-165

เคชีนไฮดรอไลส์เตต (casein hydrolysate)

77

เครื่องกรองแบบต่อเนื่อง (continuous filtration)

108-109

เครื่องกรองแบบแบตช์ (batch filtration)

108

เครื่องเก็บแฟร์กชัน (fraction collector)

128

เครื่องเก็บสัดส่วน (fraction collector)

128-129

เครื่องเชนทริฟิวจ์แบบคอนทินۇอสฟอล

113

(continuous flow centrifuges)

เครื่องเชนทริฟิวจ์แบบโซลิดโบลว์สโครว์

116

(solid-bowl scroll centrifuge)

เครื่องเชนทริฟิวจ์แบบดิสก์โบลว์

117

(disc-bowl centrifuge)

เครื่องเชนทริฟิวจ์แบบทิวบูลาร์โบลว์

118

(tubular-bowl centrifuge)

เครื่องเชนทริฟิวจ์แบบมัลติแชมเบอร์

115-116

(multichamber centrifuge)

เครื่องเซนทริฟิวจ์แบบโลว์สปีด (low-speed centrifuges)	113-114
เครื่องเซนทริฟิวจ์แบบไหลต่อเนื่อง (continuous flow centrifuges)	108
เครื่องเซนทริฟิวจ์แบบไฮสปีด (high-speed centrifuges)	113-114
เครื่องเซนทริฟิวจ์แบบบาสเกต (basket centrifuge)	114-115
เครื่องตีสินทิกเกรเตอร์หรือไฮสปีดบีดมิลล์ (disintegrator or high-speed bead mill)	114-115
เครื่องทำแห้งแบบถังร้อน (drum-drier)	142
เครื่องทำแห้งแบบพ่นฟอย (spray-drier)	141
เครื่องทำแห้งแบบเยือกแข็ง (freeze-drier)	142
เครื่องไมโครเซนทริฟิวจ์ (microcentrifuges)	113
เครื่องไมโครฟิวจ์ (microfuges)	113
เครื่องสเปกโทรโฟโตเมตอร์ (spectrophotometer)	24
เครื่องอัลตราเซนทริฟิวจ์ (ultracentrifuges)	114
เครื่องอิวส์เพรสหรือเอกซ์เพรส (huges press or x-press)	120
เครื่องไฮโมจีไนเซอร์ (homogenizer)	120
เคิร์ด (curd)	217
แคทานอลายต์ (catabolite)	70, 76, 79-81, 100
แคทาลิสต์ (catalyst)	1, 4-5, 7, 25, 27, 31, 34, 41, 46, 56
แคทายไลสต์ (catalyse)	5, 22-23, 25, 36-38
แครกเกอร์ (cracker)	219
แคลเซียมโพรพิโอนेट (calcium propionate)	86
โคบาลามีน (cobalamin)	12
โคแฟกเตอร์ (cofactor)	1, 5, 7, 9-12, 23, 56, 136, 154, 208, 237
โคโรโนนิล-โคเอ (crotonyl-CoA)	38
โครมาโทกราฟี (chromatography)	104, 128-130, 132-133, 135-138
โครมาโทกราฟีแบบเจลฟิลเตอร์ชัน (gel filtration chromatography)	104, 129-130, 132

โครมาโทกราฟีแบบแลกเปลี่ยนไอออน (ion exchange chromatography)	104, 129, 133, 135-136
โครมาโทกราฟีแบบจำเพาะ (affinity chromatography)	104, 129, 136-138
โครมาโทกราฟีแบบดูดซับ (adsorption chromatography)	104, 129, 138
โครมาโทแกรม (chromatogram)	128-129, 132
โคเอนไซม์ (coenzyme)	5, 10, 12-13, 23-24, 27, 56, 158
โคเอนไซม์ เอ (coenzyme A)	10, 12
โคएอกถูเลชัน (coagulation)	119
ไคทิน (chitin)	84-85

จลนศาสตร์ (kinetic)	1, 13, 23, 27-28, 31, 34, 37, 148, 151, 154
จำนวนหมุนเวียน (turnover number)	5, 36-37, 56
จุดไอโซเอลิกทริก (isoelectric point; pl)	125
เจลซิลิกา (silica gel)	138, 190
เจลโพลิอะคริลามิด (polyacrylamide gel)	140, 153, 184, 188
เจลฟิลเตอร์ชัน (gel filtration)	128-130, 132, 143
เจลเมทริกซ์ (gel matrix)	130, 164
เจลอะติน (gelatin)	3, 89, 119, 153, 169
เจลาติไนซ์ (gelatinize)	219, 221, 224
เจลาติไนเซชัน (gelatinization)	221

ซัคซิเนต (succinate)	48
ซัลเฟต (sulphate)	67, 77, 89, 122-124, 143, 164, 206, 209
ซัลโฟนาไมด์ (sulfonamide)	49
ซัลไฮดริล (sulfhydryl)	44, 51, 53, 56, 159
ซัสเพนชัน (suspension)	120, 221

ซิตริกแอcid (citric acid)	125
ชิฟเบส (Schiff's base)	161
ชิลค์เดกัมมิง (silk de-gumming)	212
ชีสเทอีน (cysteine)	51, 56, 159
เชิลเตต์ (celite)	107, 170
เชอโรไลต์ (zeolite)	204
เซลลูโลสไนเตรต (cellulose nitrate)	168
เซลโลไบโอด (cellobiose)	81
เซลโลฟาน (cellophane)	126
เซอรีน (serine)	53-54, 159
แซ็คคาเรียฟาย (saccharify)	233
แซ็คคาเรียฟิเคชัน (saccharification)	201, 221-222, 224-225, 227-228, 233
แซ็คคาไรด์ (saccharide)	221
แซฟพาเดกซ์ (sephadex)	159
แซฟฟารอยส์ (sapharose)	75, 159
โซเดียมคลอไรต์ (sodium chlorite)	213
โซเดียมคาร์บอฟอกซิเมทิลเซลลูโลส (sodium carboxymethyl cellulose)	205-206
โซเดียมคาร์บอนเนต (sodium carborante)	125, 205
โซเดียมโคเลต (sodium cholate)	122
โซเดียมซัลไฟต์ (sodium sulfite)	209, 214
โซเดียมซิลิกาเตต (sodium silicate)	205
โซเดียมเซสควิคาร์บอนเนต (sodium sesquicarbonate)	205
โซเดียมโดเดซิลซัลเฟต (sodium dodecyl sulphate)	122
โซเดียมโทลูอิน (sodium toluene)	205
โซเดียมไทรโพลิฟอสฟेट (sodium tripolyphosphate)	204, 206
โซเดียมเพอร์บอร์นอเรต (sodium perborate)	205-207
โซเดียมเมทาซิลิกาเตต (sodium metasilicate)	206
โซเดียมลาuryl sulphate (sodium lauryl sulphate)	122

โซเดียมแอลเคนคาร์บอคไซเลต (sodium alkane carboxylates)	206
โซเดียมแอลเคนซัลฟูโนเนต (sodium alkane sulphonate)	206
โซเดียมไฮโพคลอโรไรต์ (sodium hypochlorite)	213
ไซโคลเดกซ์ทรีน (cyclodextrin)	201, 229
ไซโคheximide (cycloheximide)	85-86
ไซโตโครมซี (cytochrome c)	122
ไซยาโนเจนบอร์มายด์ (cyanogen bromide)	159
ไซเลนซัลฟูโนเนต (xylene sulfonate)	205
ไซแลน (xylan)	210

D

ดินเหนียวเคลต์ (clays)	157
ดีเทอร์เจนต์ (detergent)	122
ดีบรานช์ยิ่งເອນໃໝ່ (debranching enzyme)	223, 227
ດີ-ມານۇໂຣນິກແພຊີດ (D-mannuronic acid)	165
ດີອົກຊືອດີໂນຊີລໂຄບາລາມິນ (deoxyadenosyl cobalamin)	12
ດີເຂໂಡຣເອີພິແອນດຣອສເທອໂຣນ (dehydroepiandrosterone)	53
ເດເກຊ්ට්‍රින (dextrans)	219, 221-223, 227, 233
ເດເກຊ්ට්‍රිනແຫັກກາວີຟເຄັ້ນ (dextrans saccharification)	64
ເດເກຊ්ට්‍රාන (dextrane)	129, 159
ເດເກຊ්ට්‍රොස (dextrose)	143, 222
ໄດສັລິຟດ්බ්‍රිඩ් (disulfide bridges)	51, 56
ໄດອະໂໄທເຫັນ (diazotization)	161
ໄດອະຕອມໄມ໌ ອີຣີດິນເບາ (diatomite)	109
ໄດອຳຟິລເຕຣ້້ານ (diafiltration)	127
ໄດເອົກລູ້ເກວ່າ (diethylether)	124
ໄດແອລິຊີສ (dialysis)	126-127, 143, 181

ไดไอโซไพรพิลฟอสโฟฟลูโวไรเดต (diisopropyl phosphofluoridate)	53
ไดไอโซไพรพิลฟอสโฟฟลูโวโรฟอสเฟต (diisopropylfluorophosphate)	53
ไดไฮดรอเตอโรอิกแอcid (dihydropteroic acid)	49

๓

ถังปฏิกรณ์ (reactor)	91, 97-98, 176-177, 224-225
ถังปฏิกรณ์แบบคงทิณอัลฟอลหรือไทลต่อเนื่อง (continuous flow reactors)	173, 175
ถังปฏิกรณ์แบบถังกวนที่มีเอนไซม์ตึ่งรูป อยู่ภายในแพนกั้น (stirred tank with immobilized enzyme basket baffles)	171-172
ถังปฏิกรณ์แบบถังกวนสำหรับเอนไซม์ตึ่งรูป (stirred tank with immobilized enzyme)	171-172
ถังปฏิกรณ์แบบถังกวนที่มีเอนไซม์ตึ่งรูป อยู่ภายในที่กวน (stirred tank with immobilized enzyme basket paddles)	171-172
ถังปฏิกรณ์แบบต่อเนื่อง (continuous reactors)	171, 173, 177
ถังปฏิกรณ์แบบถังกวนต่อเนื่องที่ติดตั้ง การกรองเพื่อการนำกลับคืน (continuous stirred tank reactor with filtration recovery)	173-174
ถังปฏิกรณ์แบบถังกวนต่อเนื่องที่ติดตั้ง การกรองอัลตราเพื่อการนำกลับคืน (continuous stirred tank reactor with ultrafiltration recovery)	173-174
ถังปฏิกรณ์แบบถังกวนต่อเนื่องที่ติดตั้ง ถังหมักเพื่อการนำกลับคืน (continuous stirred tank reactor with settling tank recovery)	173-174
ถังปฏิกรณ์แบบถังกวนต่อเนื่องที่มีเอนไซม์ ตึ่งรูปอยู่ภายในที่กวน (continuous stirred tank reactor with immobilized enzyme basket paddles)	173-174

ถังปฏิกรณ์แบบถังการต่อเนื่องหรือชีเอสทีอาร์ (continuous stirred tank reactors)	173-174
ถังปฏิกรณ์แบบถาด (tray reactor)	91
ถังปฏิกรณ์แบบแบตช์ (batch reactors)	171-172, 182
ถังปฏิกรณ์แบบปลีกโฟลหรือไอลตามกัน (plug flow reactors; PFR)	167, 178
ถังปฏิกรณ์แบบแพ็คเบดที่มีการไหลย้อนกลับ (packed bed with recycle)	173
ถังปฏิกรณ์แบบแพ็คเบดที่มีการไหล ย้อนกลับทั้งหมด (total recycle packed bed reactor)	172
ถังปฏิกรณ์แบบฟลูอิดไดซ์เบดที่มีการ ไหลย้อนกลับทั้งหมด (total recycle fluidized bed reactor)	170-171, 173, 175, 178-179, 191
ถังปฏิกรณ์แบบฟลูอิดไดซ์เบดหรือพีบีอาร์ (fluidized bed reactor)	97, 170, 173-175, 180-181
ถังปฏิกรณ์แบบฟิกซ์เบด (fixed bed reactor)	91, 97
ถังปฏิกรณ์แบบฟิลเตอร์เบด (filter bed reactor)	173-175
ถังปฏิกรณ์แบบแฟตเบด (flat bed reactor)	173, 175
ถังปฏิกรณ์แบบเมมเบรน (membrane reactor)	173-175, 181-182
ถังปฏิกรณ์แบบอลโลไฟเบอร์ (hollow fiber reactor)	173-175, 181
ถังปฏิกรณ์รวมชีเอสทีอาร์/ยูเอฟ (combined CSTR/UF Reactor)	176
ถังหมัก (fermentor)	83, 88-89, 94, 97-99

ทราบสคริปชัน (transcription)	71-72, 76, 80
ทราบสฟอร์เมชัน (transformation)	166
ทราบสเลชัน (translation)	71-72, 76, 80
ทริปโทฟেน (tryptophan)	53, 70

ทรีโอนีน (threonine)	36, 159
ทวีน (tweens)	122
ทิโนพอลดีอัมเมส (tinopal DMS)	205
เทคนิคเอนริชเมนท์หรือการเสริมสารอาหาร (enrichment technique)	83-85
เททระแซกคาไรด์ (tetrasaccharide)	227
เททระไซคลีน (tetracycline)	86
เททระไฮdroฟолेट (tetrahydrofolate)	12
เทิร์นโอเวอร์นัมเบอร์ (turnover number)	5, 37
ไทรกลีเซอไรด์ (triglyceride)	209, 215
ไทรทัน (tritons)	122
ไทโรซีน (tyrosine)	75, 186
ไทดามีน (thiamine)	12, 75
ไทดามีนไฟฟอฟอสเฟต (thiamine pyrophosphate)	12
ไทโซลฟอฟ (thiosulphate)	213

น้ำตาลอินเวิร์ต (invert sugar)	65, 183, 230
นิโคทินामีดอะเด็นีนไดนิวคลีโอไทด์ (nicotinamide adenine dinucleotide)	10, 12
นิโคทินामีดอะเด็นีนไดนิวคลีโอไทด์ฟอฟอสเฟต (nicotinamide adenine dinucleotidephosphate)	53
นิโคทินิกแอซิด (nicotinic acid)	12
ไนเตรต (nitrate)	25
ไนสแตติน (nystatin)	85-86
ไนอะซิน (niacin)	12

บริเวณจับกับชับสเตรต (substrate binding site)	5, 7
--	------

บริเวณแอ็คทิฟหรือบริเวณเร่ง (active site)	1, 5-8, 36, 43, 47-50, 53-55, 148-149, 152, 158, 160, 162
บลีชิ่ง (bleaching)	213
บักเก็ต (bucket)	114
บิสกิต (biscuit)	202, 219-220
เบนซิลเพนนิซิลลิน (benzylpenicillin)	36, 38, 74, 176
เบนโซyleไตรอซีนอะมิด (benzoyl tyrosinamide)	35
เบนโทไนต์ (bentonite)	170
แบทช์ (batch)	90, 97, 108, 114, 171-172, 177, 179, 181-182, 189, 225
ไบโอยาเซติน (biocytin)	12
ไบโอยาติน (biotin)	12, 78
ไบโอด์เจาริ่ง (bioscouring)	211, 237

พลังงานของการกระตุ้น (energy of activation; E_a)	25-26, 56, 190
พลังงานอิสระของการกระตุ้น (free energy of activation; G^\ddagger)	25-27
พลาทินัม (platinum)	185
พอลิแซ็กคาไรด์ (polysaccharide)	153, 159, 164-165, 221, 231
พอลิไซคลิกแอกโรแมติกไฮดรคาร์บอน (polycyclic aromatic hydrocarbon)	190
พอลิเพปไทด์ (polypeptide)	55-56, 71-72, 80
พอลิฟรักเทน (polyfructans)	64
พอลิเมอร์ (polymer)	119, 125, 159, 164, 166, 169, 191, 210, 231
พอลิเมอร์ไรซ์ (polymerize)	163, 168
พอลิเมอไรเซชัน (polymerization)	166-167, 214
พอลิยูรีเทน (polyurethane)	153, 166
พอลิแล็กติกแอcid (polylactic acid)	186
พอลิไวนิลแอลกอฮอล์ (polyvinyl alcohol)	153, 166-167

พอลิสไตรีน (polystyrene)	153, 170
พอลิสไตรีนซัลฟูโนเนต (polystyrene sulfonate)	162
พอลิอะคริลามิด (polyacrylamide)	136, 153, 184, 188
พอลิเอทิลีนไกลคอล (polyethyleneglycol)	125, 207, 236
พอลิเอทิลีนอิมีน (polyethyleneimine)	123, 162
พอลิเอเม็น (polyamine)	162
พันธะ α -1,4 กาแล็คทูโรนิก (α -1,4 galacturonic bond)	232
พันธะกลูโคไซดิก (glucosidic bond)	16, 222-224, 227, 229
พันธะโควาเลนซ์ (covalent bond)	5, 10, 19, 53-55, 145, 155-156, 158-163, 185, 188, 191, 236
พันธะเอสเทอร์ (ester bond)	16
พันธะเอเมด (amide bond)	161
พันธะไอโอน (ionic bond)	5, 156
พาราไทอยอน (parathion)	54
พาราอะมิโนเบนโซอิกแอซิด (para-aminobenzoic acid)	49
พูลลูเลน (pullulan)	74-75
เพกทิน (pectin)	85, 202, 231-232
เพกทิลเมทิลเอสเทอร์ (pectyl methyl esters)	232
เพนนิซิลลิน (penicillin)	3-4, 53-54, 67, 86, 183, 185, 189, 235
เพปทิโดไกลแคน (peptidoglycan)	53, 121
เพปโทน (peptone)	3
เพปไทด์ (peptide)	133, 217
เพลตเฟรมฟิลเตอร์ (plate-frame filter)	108-109
เพอร์คาร์บอเนต (percarbonate)	213
เพอร์บอร์เอต (perborate)	213
แพนโททีนิกแอซิด (pantothenic acid)	12
โพแทสเซียม (potassium)	89, 165
โปรดานอล (propanol)	124
โปรดิลีนไกลคอล (propyleneglycol)	143
ไพมาเรซิน (pimaricin)	86
ไพริดอกซอฟอสเฟต (pyridoxal phosphate)	12

ไพริดอกซิน (pyridoxine)	12
ไเพรน (pyrene)	190

W

ฟรักโตส (fructose)	35, 64-65, 81, 100, 189, 198, 201-228, 230
ฟลีออกคูเลชัน (flocculation)	119
ฟลาวนอะดีนไดนิวคลีโอไทด์ (flavin adenine dinucleotide)	10, 12
ฟลูอเรสซีอิน (fluorescein)	25
ฟลูอราณทเรน (fluoranthene)	190
ฟอสฟอลิพิด (phospholipid)	215
ฟอสเฟต (phosphate)	8, 35, 53, 66, 77, 89, 208, 237
ฟอสเฟตบัฟเฟอร์ (phosphor buffer)	119, 162, 166
ฟิลเตอร์เค้ก (filter cake)	109-110
ฟีนิลซีโตนูรีย์ (phenylketonuria)	186
ฟีนิลอะลานีน (phenylalanine)	53, 185-186, 217
ฟีแนนทรีน (phenanthrene)	190
ฟูมาเรต (fumarate)	38, 48
แฟร์กชัน (fraction)	128, 139
โฟเลต (folate)	12
ไฟทิกแอcid (phytic acid)	66, 216
ไฟเทต (phytate)	216, 202
ไฟโนรอยน (fibroin)	212

U

มอนอเมอร์ (monomer)	166, 168
มอนอกลีเชอไรด์ (monoglyceride)	219
มอลทูโลส (maltulose)	224
มอลโทไทรโอด (moltotriose)	227-228
มาลาไทดอน (malathion)	54
มาเลต (malate)	38, 77

มาโนนิกแอซิด (malonic acid)	75
มิวแทนต์ (mutant)	74, 78, 81
มูโคเพปไทด์ (mucopeptide)	122
เมทัลโลเอนไซม์ (metalloenzyme)	9
เมทานอล (methanol)	124, 232
เมทิลເກອເຖີ່ງນິວທີລືເກໂຮ່ງ (methyl <i>tert</i> -butyl ether)	214
ເມັກລົມບັລິເພົ້ອໂຣນ (methylumbellifrone)	25
ເນແກບອົດສິນ (metabolism)	59, 69-71, 83, 90, 92-93, 147, 198, 236
ເມໄທຊີລິນ (methicillin)	74
ເມໄໂໂນນິນ (methionine)	78, 217
ເມອແຄບໄກດໍ (mercaptides)	51
ແມນໂນສ (mannose)	35, 81, 208
ໂມລາສ (molass)	89
ໄມເຊເລສ (micelles)	122
ຢືນດີ (yeast hydrolysate)	89

ຢ

ຢົດວັນ (reduce)	56, 167, 171, 213, 222
ເຮັນແລກເປັນຢືນໄອອອນ (ion exchange resin)	125, 133, 135, 153, 157, 187, 225
ແຮງແວນເຕອງວາລໍລ໌ (Van der Waal' force)	5, 125, 138, 156
ແຮງໄຂໂໂໂຟໂບົກ (hydrophobic forces)	5
ໂຣຕາວີແວຄຄົວອົມຟິລເຕອ້ວ (rotary vacuum filter)	109-110
ໂຣເຕອ້ວແບບຝຶກ໌ແອງເກີລ (fixed-angle rotors)	112, 114
ໂຣເຕອ້ວແບບເວີລິຕິລິກໍາຫົວປີ (vertical tube rotors)	112-114
ໂຣເຕອ້ວແບບສົງເອາດໍ (swing-out rotor)	112-114
ໄຣໂບຟລາວິນ (riboflavin)	12

a

ลิแกนด์ (ligand)	136-137
ลิกวิไฟย์ (liquefy)	224-225, 228-229
ลิคิวแฟกชัน (liquefaction)	63, 65, 201, 221, 225
ลีเนียร์แอลกีนเบนซีนโซลฟอนेट (linear Alkene Benzene Sulfonate)	204
ลีแวน (levans)	64
เล็คทิน (lectin)	158
แล็คเทต (lactate)	13
แล็คโตส (lactose)	36, 64, 70, 74, 79, 183, 201, 228, 230-231

c

วั�ภากเบา (light phase)	117
วั�ภากหนัก (heavy phase)	117
วาล์ว (valve)	108, 120
วิถีเพนโกลฟอสเฟต (pentose phosphate pathway)	53
เวย์ (whey)	64, 183, 230-231
เวร์ต (wort)	63, 233

s

สเคาร์จ (scouring)	202, 210, 212
สตาร์ชลิคิวแฟกชัน (starch liquefaction)	63, 201
สตาร์ชไฮดรอลายสेट (starch hydrolysate)	89
สเตรปтомัยซิน (streptomycin)	86
สเปเชอร์อาร์ม (spacer arm)	136-137
สภาวะเปลี่ยน (transition state)	5, 7, 25-26, 56
สารคีเลต (chelating agent)	122
สารดูดซับ (adsorbent)	138, 157
สารต้นตอ (precursor)	10, 12, 53

หน่วยกรองอัลตรา (ultrafiltration unit)	176
หมู่กรด (acidic group)	125
หมู่คาร์บօกซิล (carboxyl group; COOH)	159
หมู่คาร์บอนเดี่ยว (one-carbon groups)	12
หมู่ชัลไฟดิล (sulphydryl group; SH)	53, 56, 159
หมู่ไทโอล (thiol group)	159
หมู่เบส (basidic group)	125
หมู่ฟังก์ชัน (functional group)	5, 15-16, 21, 133, 153-155, 159-162
หมู่ฟีโนลิก (phenolic group)	159
หมู่อะซิล (acyl group)	12
หมู่อะมิโน (amino group; NH ₂)	12, 159-160
หมู่อินโดล (indole group)	159
หมู่แอลกิล (alkyl group)	12
หมู่ไอมิดาзол (imidazole group)	159
หมู่เซกแซน (hexane group)	136
หมู่ไฮดรօกซิล (hydroxyl group; OH)	53-54, 159

ออกกอล (oxgall)	86
ออกซิไดซ์ (oxidize)	14, 18, 51, 56, 86, 207-208, 211, 213, 233, 234
ออลโลส (allose)	35
ออสโมติกช็อก (osmotic shock)	121
อะガร (agar)	164
อะกาโรส (agarose)	129, 136, 153, 159, 164
อะซิล-ดี-อะมิโนแอซิด (acyl-D-amino acid)	188
อะแดปเตอร์ (adaptor)	114
อะมิกดัลิน (amygdalin)	185
อะมิโนเพนนิซิลลินิกแอซิด (aminopenicillinic acid)	176, 189
อะลูมิโนซิลิเคต (aluminosilicate)	190

อัตราเร็วเริ่มต้น (initial velocity, V_0)	28-29, 34, 41, 43, 45
อัตราเร็วสูงสุด (maximum velocity, V_{\max})	30, 34-35, 42
อัลจิเนต (alginate)	164-167, 191
อัลตราฟิลترةชัน (ultrafiltration)	126
อัลตราฟิลเตอร์ชันเมมเบรน (ultrafiltration membrane)	127
อัลตราไวโอลेट (ultraviolet)	167, 205
อาร์บิทารียูนิต (Arbitrary Units, AU)	23
อาหารเลี้ยงเชื้อเชิงซ้อน (complex media)	89
อาหารเลี้ยงเชื้อสังเคราะห์ (synthetic media)	89
อินเตอร์อีสเตอฟิเดชัน (interesterification)	215
อินทรากเซลลูลาเอนไซม์ (intracellular enzyme)	69, 99, 105-107, 119-120, 123,
อิมโมบิไลเซชัน (immobilization)	147
อิมพลัชัน (emulsion)	169, 201-202, 219-220, 229
อิมลิฟาย (emulsify)	168
อิเล็กโทรด (electrode)	25, 152, 184-185
อิเล็กโทรforeซิส (electrophoresis)	13, 140
เอกซ์ตราเซลลูลาเอนไซม์ (extracellular enzyme)	61, 69, 82, 99, 105-106, 119
เอทานอล (ethanol)	66, 124, 185, 214-215
เอทานอลามิเด (ethanolamide)	125
เอทิลีนไดอะมีนไตรีติกแอซิด (ethylene diamine triacetic acid)	122
เอไโนนีน (ethionine)	78
เอนไซม์ตรึงรูป (immobilized enzyme)	147-148, 150-153, 156, 158, 164-166, 170-174, 180, 182, 185-186, 188-191
เอ็น-เมทิลแอซีทามิด (N-methylacetamide)	75
เอแนนทิโอลเพียวร์คาร์บอยอกซิลิกแอซิด (enantiopure carboxylic acid)	203
เอแนนทิโอลเพียเวอลกอฮอล์ (enantiopure alcohol)	203
เอมิดชัน (amidation)	161
แอคโนไมซีทีส (actinomycetes)	84
แอซีติกแอซิด (acetic acid)	125

แอเซทามิด (acetamide)	75
แอเซทิลกลูโคซามีน (acetylglucosamine)	36
แอเซทิลโคลีน (acetylcholine)	38, 54-55
แอเซทิลไดเอทิลแอมโมเนียมบอร์ไนด์ (acetyl-diethyl ammonium bromide)	122
แอเซทิล-แอล-ทริปโทฟานอะมิด (acetyl-L-tryptophan amide)	35
แอเซต (acetate)	167
แอเซตบัฟเฟอร์ (acetate buffer)	126
แอเซตอโน (acetone)	124
แอนติบอดี (antibody)	113, 158, 236
แอนติออกซิเดนต์ (antioxidant)	53, 64, 206
แอนทรัซีน (anthracene)	190
อะนาล็อก (analog)	70, 74-75, 78, 136
แอโพโปรตีน (apoprotein)	10
แอมิโลเพกติน (amylopectin)	219, 221-223, 237
แอมิโลส (amylose)	221-223, 229, 237
แอริลเลชัน (arylation)	161
แอลกอฮอล์ (alcohol)	2, 14-15, 24, 166, 195, 198-200, 214
แอล-กูลูโรนิกแอcid (L-guluronic acid)	165
แอลคาไลเพอเร็กไซด์ (alkaline peroxide)	210
แอลคิลเบนซินซัลฟอนेटหรือเอบีเอส (alkyl benzene sulfonate)	204
แอลคิลอะมิโนไซเลน (alkylaminosilane)	185
แอลคิลऐมีนกลาส (alkyl amine glass)	162
แอลคิลเลชัน (alkylation)	161
แอลดีไฮด์ (aldehyde)	12, 14-15, 17, 162
แอลบูมิน (albumin)	153
แอสปาร์ตเอม (aspartame)	183, 228
ไอโซโพร์พิล-บีตา-ไทโอกาแล็กโตไซด์ (isopropyl-beta-thiogalactoside)	74
ไอโซมอลโทส (isomaltose)	75, 224
ไอโซเมอร์ (isomer)	18
ไอโซเมอไรเซชัน (isomerization)	189

ไอโซเอนไซม์ (isoenzyme)	1, 13
ไอโอดีออกซิทิลเซลลูโลส (iodoacetylcellulose)	188
๘	
ไฮโลเอนไซม์ (holoenzyme)	10, 56
ไฮสติดีน (histidine)	18, 70, 78
ไฮโมอาร์จีนีน (homoarginine)	53
ไฮคอนเวอร์ชันไซรป์ (high-conversion syrup)	227
ไฮดรอกซิอัพาไทต์ (hydroxylapatite)	138
ไฮดรอกไซด์ (hydroxide)	133
ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ (hydrogen peroxide)	26, 36, 184, 207, 209, 212-213, 216, 233-234
ไฮดรอไลซ์ (hydrolyze)	16, 122, 186, 196, 199, 209, 212, 217, 219, 221-222, 224, 228, 230
ไฮดรอไลซิส (hydrolysis)	19, 21
ไฮดโรไลสेट (hydrolysate)	3, 77, 89
ไฮไดรเดอไอโวออน (hydride ion, :H ⁻)	12
ไฮโพคลอไรต์ (hypochlorite)	209
ไฮฟรักโทสคอร์นไซรป์ (high-fructose corn syrup)	228
ไฮฟรักโทสไซรป์ (high-fructose syrup)	182, 189, 224, 227
ไฮเมลโทสไซรป์ (high-maltose syrup)	227-228

สาระนีโอเปิ้ลไซม์ (Enzyme Index)

en

กลูคานาส (glucanase)	60
กลูโคส-6-ฟอสฟაเทส (glucose 6-phosphatase)	11
กลูโคส-6-ฟอสเฟตดีไฮดรอเจนase (glucose-6-phosphate dehydrogenase; G6PD)	53
กลูโคสออกซิเดส (glucose oxidase)	14-15, 64, 67, 184, 186, 233-234, 237
กลูโคสไอโซเมอเรส (glucose isomerase)	21, 64, 87, 182, 189
กลูโคแอมีเลส (glucoamylase)	75, 95, 167-168, 182, 222-225, 227-228, 233
กลูทาไโอนชินเกรส (glutathione synthase)	19-20
กลูทาไโอนเพอร์ออกซิเดส (glutathione peroxidase)	11
กลูตามีนเnas (glutaminase)	235
กลูทามे�ดดีไฮดรอเจนase (glutamate dehydrogenase)	77
แคมมา-แอมีเลส (γ -amylase)	224
ไกลโคเจนฟอสฟอริเลส (glycogen phosphorylase)	12
ไกลโคซิเดส (glycosidases)	16
ไกลโคเพปไทด์ทรานส์เพปทิಡase (glycopeptidase transpeptidase)	53-54

คิร์แอทินอะมิโดไซโตรเลส (creatinine amidohydrolase)	67
คิร์แอทินเนส (creatininase)	67
คอเลสเทรออลออกซิเดส (cholesterol oxidase)	122
คอเลสเทรออลเอสเทอเรส (cholesterol esterase)	3-4, 67
คอลลาเจนเนส (collagenase)	235
คาร์บอกรอกซิลิกอีสเทอเริ่ไซโตรเลส (carboxylic ester hydrolase)	16
คาร์บอฟิพีปทิเดส (carboxypeptidase)	11
คาร์บอนิกแอนไฮดรัส (carbonic anhydrase)	5, 11, 36-38
คาร์บามิลฟอฟไคเคนส (carbamyl phosphokinase)	162
คิโตสเตียรอยด์ไอโอโซเมอเรส (ketosteroid isomerase)	37
แคทาเลส (catalase)	11, 26, 36-38, 65, 76, 162, 170, 197, 202, 211, 213, 216, 233-234, 237
โครโทเนส (crotonase)	38
ไคโมซิน (chymosin)	3, 16-7, 217
ไคโมทริปซิน (chymotrypsin)	2, 13, 35, 37

ซัคชิเนตดี้ไซโตรเจนส (succinate dehydrogenase; SDH)	12, 48
ซับทิลิซิน (subtilisin)	214
ซิงก์พร็อกเซส (zinc protease)	183
ซิงก์เมทัลโลพร็อกเซส (zinc metalloprotease)	62
ซินทีเกส (synthetases)	19
ซิส-ทรานส์-ไอโอโซเมอเรส (cis-trans-isomerase)	18
ซิสทาไธโอนีนซินทีเกส (cystathionine synthetase)	78
ซิสเทอีนพร็อกเซส (cysteine protease)	68, 208, 235
ซูเปอร์ออกไซด์ดิสมิวเทส (superoxide dismutase)	11

ซูแครส (sucrase)	230
เซลลูเลส (cellulase)	13, 60, 65, 74-75, 80-81, 95, 167, 199-200, 202-203, 207-209, 211-212, 216, 233
เซอรีนโพร์ทีอีส (serine protease)	208
แซ็คคาเรียฟายอิงแอลฟ่าแอมีเลส (saccharifying alpha-amylase)	223
ไซโคแลเดกซ์ทรินไกลโคซิลทรานส์ฟอเรส (cyclodextrin glycosyltransferase)	201, 229
ไซโโทโครมออกซิเดส (cytochrome oxidase)	9, 11
ไซลาเนส (xylanase)	65, 95, 201-203, 209-210, 216, 219-220
ไซโลสไอโซเมอเรส (xylose isomerase)	18-19

A

ดี-กลูโคสไอโซเมอเรส (D-glucose isomerase)	168
ดีكارบอකซีเลส (decarboxylases)	17, 25
ดีบรานช์เชงเอนไซม์ (debranching enzyme)	223, 227
ดีออกซีโรบินิวคลีอีส (deoxyribonuclease)	23, 123
ดีเอ็นเอพอยลิเมอเรส (DNA polymerase)	37, 62, 68
ดีเอ็นเอลิกेस (DNA ligases)	68
ดีไฮดราเทส (dehydrolases)	17
ดีไฮdroเจนases (dehydrogenases)	14
ไดไฮdroเตอโรเอตซินทีเกส (dihydropteroate synthetase; DHPS)	49
ไดไฮdroปริมิดินases (dihydropyrimidinase)	183

B

กรานสกัลathamines (transglutaminase)	201-202, 214, 220
กรานสเฟอเรส (transferase)	13, 15-16, 21, 231
ทริปซิน (trypsin)	2-3, 13, 21, 44, 60, 235
ทริปโทฟেนชินทีเกส (tryptophan synthetase)	37, 168
ทรีโอนีนดีอะมิเนส (threonine deaminase)	36
เทอร์โมไลซิน (thermolysin)	183, 208

ไทรอะซิลกลีเซอรอลลิเพส (triacylglycerol lipase)	170
ไทโรซีนเอนส (tyrosinase)	190
ไทมิดิเลตซินเทส (thymidylate synthase)	12
ไทโอลซัลเฟตซัลเฟอร์กรานสเพอเรส (thiosulphate sulphur transferase)	67, 235
ไทโอลอสเทอโรไซโตรเลส (thiolester hydrolase)	16

นาริงจีเนส (naringinase)	183
นิวคลีอส (nuclease)	77
นิวทรัลโพรทีอส (neutral protease)	62, 208, 212, 233
ไนเตรตดักเตส (nitrate reductase)	11
ไนไทรเลส (nitrilase)	203

บีตา-กลูแคนเอนส (β -glucanase)	65, 202, 216, 233
บีตา-กาแล็กโตไซเดส (β -galactoidase)	36, 64, 70, 74, 95, 168, 170, 183
บีตา-ดี-ฟรักโตฟูราโนไซเดส (β -D-fructofuranosidase)	157
บีตา-แล็กแทมเมส (β -lactamase)	37-38, 67, 235
บีตา-эмิลเอนส (β -amylase)	3, 60, 63, 87, 223, 227
โบรมีเลน (bromelain)	3, 60
โบวีนเพนคลีอเรติกไรโบนิวคลีอส (bovine pancreatic ribonuclease)	123

ปาเป่น (papain)	3, 60, 208, 221, 233
โปรตีนไดซัลไฟดไอโซเมอเรส (protein disulfide isomerase)	214

พอลิกาแล็คทูโรเนส (polygalacturonase)	65, 232
พูลลูลาเนส (pullulanase)	65, 74-75, 122, 201, 222-223, 227-228
เพกทินเมทิลเอสเทอเรส (pectin methyl esterase)	201
เพกทินไอลอส (pectin lyase)	232
เพกทินเอสเทอเรส (pectin esterase)	75, 232
เพกทินเนส (pectinase)	4, 65, 95, 201-202, 198, 209-211
เพกเกตไอลอส (pectate lyase)	202, 211
เพนนิซิลลินบีตา-แล็คแทมเมส (penicillin beta-lactamase)	74
เพนนิซิลลินอะซีเลส (penicillin acylase)	3-4, 183
เพนนิซิลลินแอมิดเเดส (penicillin amidase)	168, 176, 183, 189
เพนนิซิลลินเนส (penicillinase)	36-37
เพปซิน (pepsin)	2-3, 44, 217, 221
เพอร์ออกซิಡเเดส (peroxidase)	3, 11, 14, 203, 211
โพรทีเนส (proteinase)	60
โพรทีอส (proteases)	4, 16, 61-62, 77, 81, 91, 95, 198-203, 207-208, 211-214, 216-217, 219-221, 223
โพรพิโอนิลโคเคนาร์บอคชีเลส (propionyl CoA carboxylase)	11
ไพรูเวตкар์บอคชีเลส (pyruvate carboxylase)	12, 21, 36
ไพรูเวตไคเนส (pyruvate kinase)	9, 11, 51
ไพรูเวตดีكار์บอคชีเลส (pyruvate decarboxylase)	21
ไพรูเวตดีไฮดรอเจเนส (pyruvate dehydrogenase)	12

ฟอร์มิลทรานส์เฟอเรส (formyltransferase)	15
ฟอฟอลิเพส (phopholipase)	202-203, 215, 219
ฟอฟาเตส (phosphatase)	24, 77
ฟีนิลอะลามีนไฮดรอคชีเลส (phenylalanine hydroxylase; PAH)	186
ฟูมาเรตไไซดราเตส (fumarate hydratase)	168

ฟูมารีส (fumarase)	37-38
ไฟเทส (phytase)	66, 202, 216

ก

มองอะมีนออกซิเดส (monoamine oxidase)	12
มาลีเอตซิส-กรานส์ไอโซเมอเรส (maleal <i>cis-trans</i> isomerase)	75
มิวเทส (mutase)	18
เมทัลโลโพร็อกเซส (metalloprotease)	208
เมทิลกรานสเฟอเรส (methyltransferase)	15
เมทิลมาโนโนลโคเอมิวเทส (methylmalonyl-CoA mutase)	12
แมงกานีสเพroxอคชิดีส (manganese peroxidase)	190
แมนนาเนส (mannanase)	200, 208

ย

ยูริเคส (uricase)	68, 186, 235
ยูรีอีส (urease)	2-4, 11, 66, 68, 74, 170, 186-187, 191
ยูเรตออกซิเดส (urate oxidase)	68, 235
ยูโรคีเนส (urokinase)	235

ร

ราซีเมส (racemase)	18, 188
ราฟฟินาส (raffinase)	183
เรนนิน (rennin)	3, 17, 95, 217
เรนเนท (rennet)	60, 217
เรสตริกชันเอนดอนิวคลีอีส (restriction endonucleases)	62, 68
เรคกอโปรตีน; เอทีพีอีส (RecA protein; ATPase)	37

โรดานาเซ (rhodanase)	67, 235
ไรโบไซม์ (ribozyme)	4
ไรบอนิวคลีอส (ribonuclease)	235
ไรบอนิวคลีอไทด์รีดักเตส (ribonucleotide reductase)	11

a

ลิกนินเนส (ligninase)	209
ลิเพส (lipases)	16, 19, 60, 63, 75, 183, 198, 200-201, 203, 207, 209, 211, 213-216, 219, 220
แล็คเคส (laccase)	202-203, 232-233
แล็คเตดีไฮดรอเจนเนส (lactate dehydrogenase; LDH)	10, 12-13, 37
แล็คเตส (lactase)	13, 64, 183, 197, 201, 230-231
ไลเกส (ligases)	13, 19-21
ไลโซไซม์ (lysozyme)	3, 5-6, 36-37, 60, 122, 235
ไลปอกซีเจนเนส (lipoxygenase)	202, 220
ไลอเรส (lyases)	13, 17-18, 21

ค

สเตรปโตไคเนส (streptokinase)	68, 235
------------------------------	---------

อ

ออกซิเดส (oxidases)	14
ออกซิโดเรดักเตส (oxidoreductases)	13-15, 18, 21, 198
ออกซีเจนเนส (oxygenases)	14
ออกโซ-8-อะมิโน-พีลาร์โภเคนตออะมิโดกรานสเฟอเรส (oxo-8-amino-pelargonate amidotransferase)	78
อะซิเลส (acylase)	203
อะดีนิเลตไคคลเลส (adenylate cyclase)	80
อะมิโนเพปทิดาส (aminopeptidase)	63

อะมิโนอะซีแลส (aminoacylase)	159, 168, 182, 188
แอมีแลส (amylase)	4, 13, 23-24, 60-61, 74-75, 100, 198-199, 207-208, 212, 222, 225
แอมีแลสทากาคาไดแอสเทล (amylase takadiastase)	198
แอมิโลกลูโคซิเดส (amyloglucosidase)	81, 87, 182, 198, 201, 203, 216, 224
แอลิฟติกแอมิเดส (aliphatic amidase)	75
แอลพ่า-แอมีแลส (alpha-amylase)	60, 63, 66, 81, 91, 95, 100, 211, 220-222, 224-225, 228, 233
อาร์จีนีน-ทีอาร์เอ็นเอชีนทีเกส (arginine-tRNA synthetase)	36
อาร์จีนส (arginase)	11
อาร์เอ็นเอพอลิเมอเรส (RNA polymerase)	68
อินเวอร์เทส (invertase)	65, 74, 81, 157, 166-167, 230
อินูลิเนส (inulinase)	64
อินชีนมองอฟอสเฟตดีไฮดรอเจนส (inosine monophosphate dehydrogenase)	78
อพิเมอเรส (epimerase)	18
เอกโซมีแลส (exoamylase)	223
เอกโซไฮดรอเจส (exohydrolase)	227
เอนโดแอมีแลส (endoamylase)	222-223
เอนโดไฮดรอเจส (endohydrolase)	223-224, 227
เอสเทอเรส (esterases)	16, 24
แอซิดิกโพร์ทีอีส (acidic proteases)	212, 221
แอซีทิลโคลีนเอสเทอเรส (acetylcholineesterase)	37-38, 54-55
แอซีทิลโคงิวบากซีแลส (acetyl CoA carboxylase)	12
แอซิโแกล็อกเตตดีคาร์บอกริเจส (acetolactate decarboxylase)	202
แอซิโไฮดรอกซีแอซิดชีนเจส (acetohydroxy acid synthase)	78
แอลกอฮอลดีไฮดรอเจนส (alcohol dehydrogenase)	11, 21, 66, 170
แอลกอฮอลล์ออกซิเดส (alcohol oxidase)	66
แอลคาไลโพร์ทีอีส (alkaline proteases)	62, 208, 212, 214

แอลคาไลฟ์เรติคอลิซิน (alkaline protease subtilisin)	62
แอลคาไลฟอฟฟาเทส (alkaline phosphatase)	53
แอลโดเลส (aldolases)	17
แอสโคเบตออกซิเดส (ascorbate oxidase)	158
แอสพาร์ทิกเอนโดเพปทิดเอดส์ (aspartic endopeptidase)	17
แอสพาร์ทิกโพเรติคเอดส์ (aspartic protease)	63
แอสพาร์เตตอะมิโนกรานสเฟอเรส (aspartate aminotransferase)	15-16
แอสพาราจีนเอดส์ (asparaginase)	3-4, 66, 122, 186, 170, 235-236
ไอโซเมอเรส (isomerasers)	13, 18-19, 21
ไอโซแอมีเลส (isoamylase)	227

ชอร์สแรดิช (horseradish)	3
ไฮสติดีนแอมโมเนียไอลอส (histidine ammonia-lyase)	17-18
ไฮก్జోకైనเอดส์ (hexokinase)	8-9, 11, 21, 35
ไฮมีเซลลูแลส (hemicellulase)	65, 209-211, 219, 232
ไฮสเพอเรดีนเอดส์ (hesperidinase)	183
ไฮดรอกซีเมทธิลทรานส์ฟอเรส (hydroxymethyltransferase)	15
ไฮดانتอインเอดส์ (hydantoinase)	183
ไฮดรอเรลส (hydrolases)	16-17, 21, 24
ไฮอัลูโรโนกลูโคชาไมนิดเอดส์ (hyaluronoglucosaminidase)	235
ไฮอัลูโรนิดเอดส์ (hyaluronidase)	235

ชุล
ปุ

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE

สำนักหอสมุด กองวิชาการและวิชาชีพ

ปราดี พัฒนพิธิ์ไพศาล

เอนไซม์เทคโนโลยี / ปราดี พัฒนพิธิ์ไพศาล

1. เอนไซม์

572.7

ISBN 978-974-03-3093-6

สพจ. 1706

บรรณาธิการ ผู้ดูแล
www.ChulaPress.com
Knowledge to All

1110016113

เลขหน้า 660. 63
ปก 445
2556
เลขทะเบียน 20043
วันที่ 20 ก.ย. 2556

114940

ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2556

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ถูกอนุญาต

ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดทำหนาย ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เชตปุทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
สาขา ศาลาพระเกี้ยว โทร. 0-2218-7000-3 โทรสาร 0-2255-4441
สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9881-2 โทรสาร 0-2254-9495
ม.นราธิวาส จ.พิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-4 โทรสาร 0-5526-0165
ม.เทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา โทร. 0-4421-6131-4 โทรสาร 0-4421-6135
ม.บูรพา จ.ชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9 โทรสาร 0-3839-3239
โรงเรียนนายร้อย จ.ป.ร. จ.นครนายก โทร. 0-3739-3023 โทรสาร 0-3739-3023
จัตุรัสชาਮชุรี (CHAMCHURI SQUARE) ชั้น 4 โทร. 0-2160-5301-2 โทรสาร 0-2160-5304
รัตนดิบเบศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405
Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>
ศูนย์หนังสือ ม.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย โทร. 0-5391-7020-4 โทรสาร 0-5391-7025
ศูนย์หนังสือ ม.วสิลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช โทร. 0-7567-3648-51 โทรสาร 0-75673652
ร้านหนังสือบินทร์เดชา (สิงห์ พิงเห็น) รามคำแหง 43/1 โทร. 0-2538-2573 โทรสาร 0-2539-7091
ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเชียงราย จ.เชียงราย โทร. 0-5377-6000
ศูนย์หนังสือ ม.อุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี โทร. 0-4535-3140, 0-4528-8400-3 ต่อ 1803
โทรสาร 0-4535-3145
ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี โทร. 0-7735-5466, 0-7791-333
โทรสาร 0-7735-5468
ศูนย์หนังสือเทคโนโลยีไออาร์พีซี จ.ระยอง โทร. 0-3889-9130-2 ต่อ 331 โทรสาร 0-3889-9130
ต่อ 301
ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเทพสตรี จ.ลพบุรี โทร. 0-3642-7485-93
ร้านค้า หนังสือเข้าชั้นเรียน ติดต่อแผนกขายส่ง สาขาวัฒนาธุรกิจ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9
โทรสาร 0-2950-5405
กองบรรณาธิการ : วิวัฒน์ จันทร์แม่น
พิสูจน์เอกสาร : จุฑามาศ ตั้งจิตวิชัย
ออกแบบปก : ชวนทร์ นามมุงคุณ
ออกแบบรูปปั๊ม : รัตนา น้อยฤทธิโนน
พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร. 0-2218-3557, 0-2218-3563 [5608-018]

123

สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี